

UPRAVA

upravne funkcije

- izvršilno upravni del izvršilne funkcije – uprava, neposredno izvršuje zakone
- upravno funkcijo opravljajo upravni organi – posebni državni organi, ki sodijo v izvršilno vejo oblasti
- vsebina upravne funkcije – vzdrževanje javnega reda, pospeševanje družbenega razvoja

državna uprava

- temeljna področja: občina (*gospodarski, socialni resorji*), zunanja, finančna, sodna, vojaška uprava
- upravni akti: izdaja uprava pri izvajanju svoje funkcije, urejajo in določajo pravna razmerja
 - splošni pravni akti – izvršilni predpisi, nižji od zakona, podzakonski akti
 - posamični pravni akti – upravne odločbe
 - materialni akti – upravni akti, ki nimajo pravne narave
- upravno delovanje je izpostavljeno nadzoru zakonitosti delovanja
 - notranji nadzor: znotraj uprave, izvajajo višji upravni organi nad nižjimi
 - zunanjí nadzor: sodni nadzor nad upravnim delovanjem izvajajo sodišča, varujejo pravice posameznika

DRŽAVNA UPRAVA V NAŠI UREDITVI

ustavna ureditev

- upravni organi opravljajo delo samostojno
- naloge uprave neposredno opravljajo ministrstva
- ustavnosodni nadzor na delom upravnih organov
- sodni nadzor nad delovanjem državne uprave opravlja ustavno sodišče – v upravnem sporu
 - zakonitost posamičnih aktov s katerimi državni organi odločajo o pravicah ali obveznostih posameznikov
 - zakonitost materialnih dejanj uprave, ko gre za poseg v ustavne pravice posameznika

zakonska ureditev

- zakonu ureja organizacijo državne uprave

oblika državne ureditve

- država ponavadi del nalog prenese na organe lokalne samouprave – decentralizacija
- državna uprava se decentralizira ali dekoncentrira
 - decentralizirana uprava – državna uprava se organizira na centralni državni ravni in na ravni teritorialnih enot, ki imajo dokaj samostojen položaj v razmerju do centralnih organov
 - dekoncentrirana uprava – centralna organizacija uprave, izpostave na lokalni ravni nimajo samostojnosti
- upravne enote: organizirane za območje ene ali več lokalnih skupnosti, opravljajo naloge državne uprave
- enote za posamezna upravna področja: organizirajo se znotraj upravne enote
- funkcije države uprave se izvajajo tudi prek javnih pooblastil – zagotovi smotrno in učinkovito opravljanje nalog

ministrstva

- državna uprava organizirana po resorjih – ministrstvih
- minister vodi in predstavlja ministrstvo, odgovoren za delo ministrstva vladi – je individualno odgovoren
- predstojnik odgovarja za svoje delo in delo organa ministru
- ministrstva se ustanovijo za posamezno upravno področje ali več področij skupaj
- za izvrševanje nalog ministrstva se ustanovijo upravni organi in upravne organizacije
 - upravni organi – uprave, uradi, inšpektorati
 - upravne organizacije – direkcije, agencije

funkcije uprave:

- izvrševanje zakonov, drugih predpisov in aktov DZ in vlade
- naloge izvršuje na podlagi in v mejah ustave in zakonov, pri svojem delu je samostojna

upravni akti:

- uprava izdaja upravne predpise, upravne in druge akte, ter opravlja materialna dejanja
- upravni akti: izdaja uprava pri izvajanju svoje funkcije, urejajo in določajo pravna razmerja
 - splošni pravni akti – izvršilni predpisi, nižji od zakona, podzakonski akti, v skladu z ustavo in zakoni
 - pravilnik, odredba, navodilo – splošni pravni akti za izvrševanje zakonov, izdajajo samo ministri
 - posamični pravni akti – upravne odločbe, morajo neposredno temeljiti na zakonu
 - materialni akti – upravni akti, ki nimajo pravne narave